

Tako je dobro s Tobom križ nositi

razmatranja uz Put križa
fra Ante Marić

II. dopunjeno izdanje
Ogranak Matice hrvatske Široki Brijeg
Široki Brijeg, 2019.

PUT KRIŽA

Odluka

Odlučio sam, Isuse moj, biti uz Tebe u Tvojim zadnjim trenucima života na ovoj zemlji.

Evo me tu, Isuse, pred tvrđavom Antoniom, skriven da me ne prepoznaju.

A znatiželjan da Ti svaki korak pratim, čujem svaku Tvoju riječ, i svaku optužbu koju će protiv Tebe iznijeti.

Cijelu sam noć probdio s Tobom, od onog trenutka kad Te Tvoj učenik i apostol Juda poljupcem izdao. Skriven iza zastora, čuo sam ispitivanja kod Kaife pred velikosvećeničkim vijećem, pratio Te prema Pilatu, pa Herodu, i opet Pilatu.

Srce mi se steglo kad su Te bičevali, kad je rulja vikala: „Raspni ga, raspni!“

Posve sam duhom klonuo kad Te Pilat na smrt osudio i kad su Te pod križem povelili prema Kalvariji. Korak po korak, pratio sam Te na

svim postajama do Tvoje smrti na križu, na Kalvariji.

Isuse, zasjeo si u moje srce.

Tu s Tobom razgovaram, želim s Tobom postati jedno.

Vjerujem da ćeš tako ostati i na mom križnom putu. Vidjeti i biti na svim mojim životnim križnim postajama, sve do moje vlastite Kalvarije. Da ćeš mi do uzglavlja stajati i krijepiti me na času moje smrti.

Pjevači:

Rascviljena Majka staše,
Pokraj križa uzdisaše,
Videć Sina propeta.

Stala plaćuć tužna Mati,
gledala je kako pati
Sin joj na križ uzdignut.

Puk:

Sveta Majko, men' usliši,
u srce mi ran' upiši
Spasitelja Isusa.

Od žalosti, Majko sveta,
Rane Sina tvog propeta,
Nek mi budu u srcu!

POSTAJE KRIŽNOG PUTA
U CRKVI GOSPE OD ZDRAVLJA
U TURČINOVIĆIMA
- AUTOR ANĐELKO MIKULIĆ

STAJALIŠTE I. **Isus osuđen na smrt**

- Klanjamo se tebi, Isuse, i blagoslivljamo tebe!
- Jer si po svom svetom križu svijet otkupio!

Isus stoji mirno, duboko pogledom zaronjen u svoju dušu.

Vrši se volja Oca mog. Započinje moj put. Moja Istina. Svi su odigrali svoje uloge. Onako kako su drugi htjeli, ili iz straha stali na stranu pravde. Ja stojim tu i čekam svoj križ. Tko ga prihvati i ustrajno nosi svaki dan, taj će se spasiti.

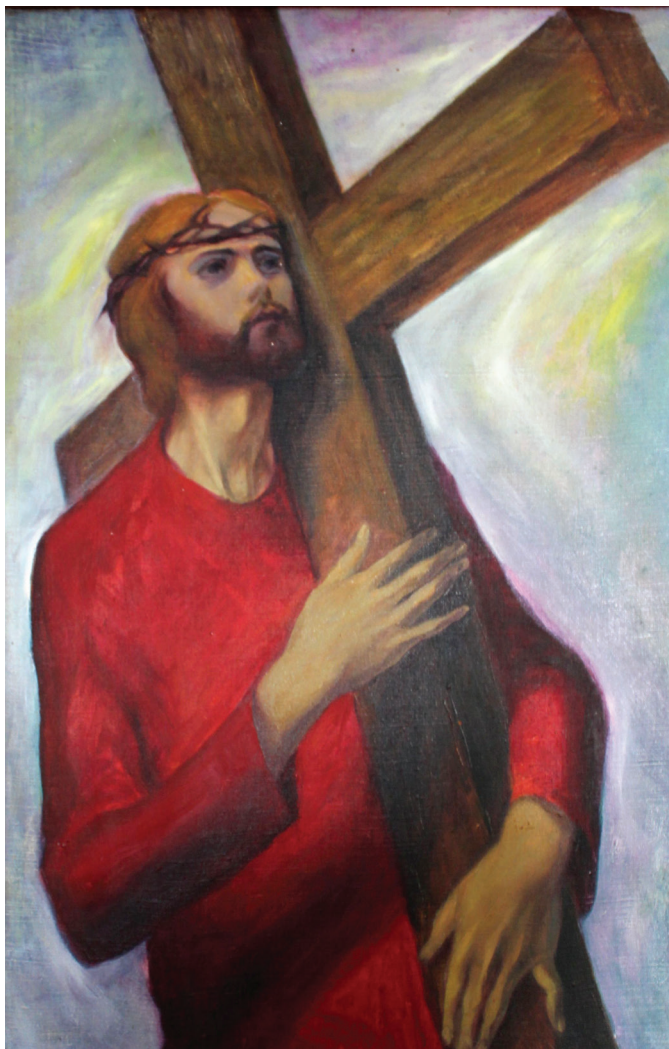
I misli na sve one prije Njega nepravедno osuđene, moli za one koje će još osuditi. Usne ponavljaju: Nemojte suditi. Nikoga. Moj Otac je sudac jedini.

Oče naš..., Zdravo, Marijo..., Slava Ocu...

- Smiluj se nama, Gospodine!
- Smiluj se nama.

Čije srce uciviljeno,
Vele gorko izmučeno,
Žalost k'o mač prostrijeli.
Sveta Majko...

Dušom njenom razboljenom,
rastuženom, ražaljenom,
prolazio mač je ljut.
Od žalosti...

STAJALIŠTE II. **Isus nosi svoj teški križ**

- Klanjamo se tebi, Isuse, i blagoslivljamo tebe!
- Jer si po svom svetom križu svijet otkupio!

Obgri ga, s njim postade jedno. Svoj križ.
Dvije teške u križ skovane grede. Prisloni
svoje popljuvano lice, svoju okrunjenu glavu
uz kruto drvo, primi ga na bičevima povrije-
đeno rame. Krenu put Kalvarije. Puni smisao
života, čovjek pod križem. Pod svojim križem
od života.

Sretan i blagoslovljeno stenje i koraca pod
njegovim teretom.

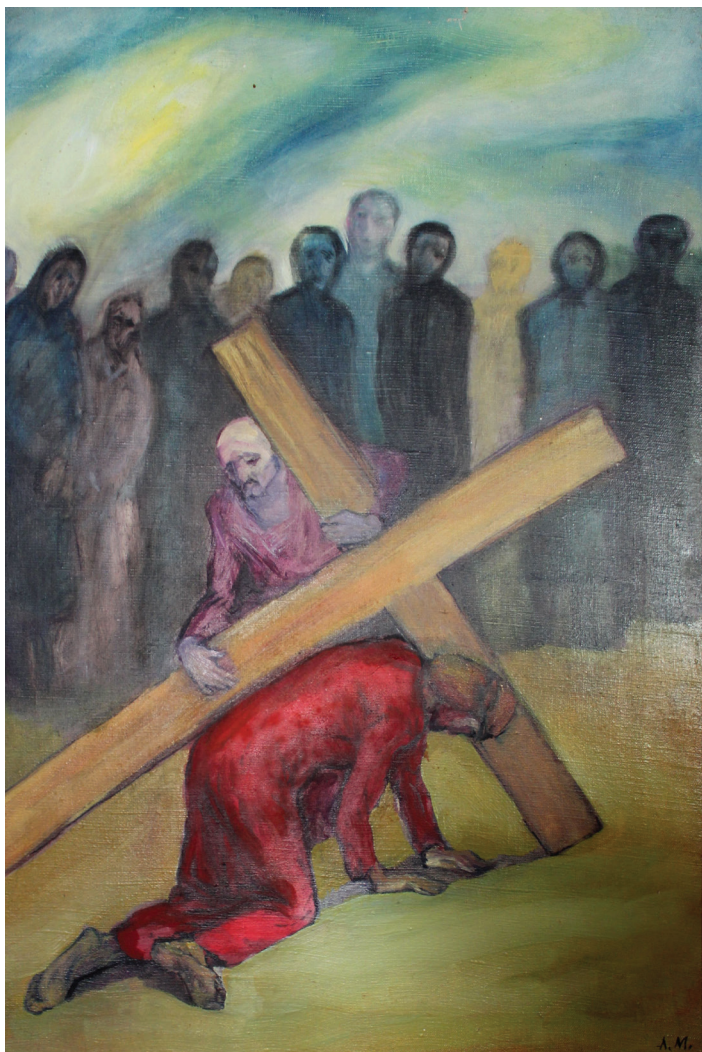
S ljubavlju ga nosi, ponosan na svaki klecavi
korak.

Oče naš..., Zdravo, Marijo..., Slava Ocu...

- Smiluj se nama, Gospodine!
- Smiluj se nama!

O koliko rascviljena
Bi Djevica preblazena,
Majka Jednorodnog.
Sveta Majko...

O koliko ucviljena
bješe ona uzvišena,
Majka Sina jedinog!
Od žalosti...

STAJALIŠTE III.

Isus prvi put pada pod križem

- Klanjamo se tebi, Isuse, i blagoslivljamo tebe!
- Jer si po svom svetom križu svijet otkupio!

Ito je moralo biti. Pasti pod težinom svoga križa. Pasti i ne ostati u prašini. On ustaje. Smisao je svega sve bistriji, križ sve teži, korak sve nesigurniji.

Duša je mirna i čista. Snagu daje strtom tijelu. Ustao je, ustresao drvo križa još čvršće na ranjena leđa i nastavio.

Ne dotiče ga se više ta vika i bijes krvnika, ni svjetine. U očima se cakli Cvjetnica: Hosana! Da, to je to.

Korak je opet krepak.

Oče naš..., Zdravo, Marijo..., Slava Ocu...

- Smiluj se nama, Gospodine!
- Smiluj se nama!

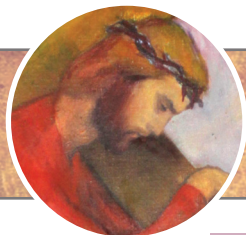
Koja gorko žalovaše,
Blaga Majka, dok gledaše
Muke Sina premilog.
Sveta Majko...

Bol bolova sve to ljući
blaga Mati gledajući
muke slavnog Sina svog.
Od žalosti...

STAJALIŠTE IV.

Isus susreće svoju žalosnu majku

- Klanjamo se tebi, Isuse, i blagoslivljamo tebe!
- Jer si po svom svetom križu svijet otkupio!

Majko, znao sam da si blizu, da si tu. Tvoj je pogled uvijek na meni. Ništa mu ne izmiče. Ne plači, Najdraža!

Sjećaš se starca Šimuna i proročice Ane kćeri Fanuelove. Jest, vidim da shvaćaš. Da, Majko! Bol Ti majčinskom srcu daje smisao.

Rekao sam Ti da ću sve učiniti novo. Ništa više neće biti kao što je bilo. Kana Ti je Galilejska u mislima, Kafarnaum i naš Nazaret. Anđeli Betelehema, pastiri i kraljevi.

Ne plači, Majko, Očeva se volja vrši.

Oče naš..., Zdravo, Marijo..., Slava Ocu...

- Smiluj se nama, Gospodine!
- Smiluj se nama!

Ah, tko ne bi proplakao
Kad bi Majku ugledao
U tolikoj žalosti?
Sveta Majko...

Koji čovjek ne bi plak'o
Majku Božju videć tako
u tjeskobi tolikoj?
Od žalosti...

STAJALIŠTE V.

Šimun Cirenac pomaže Isusu nositi križ

- Klanjamo se tebi, Isuse, i blagoslivljamo tebe!
- Jer si po svom svetom križu svijet otkupio!

Susreti uvijek iscrpe. Osjećaji nam uzmu snagu. Zgrabili su Šimuna i gurnuli k Isusu. On se opirao, nije htio. Onog trenutka kad im se pogledi sretoše, sve se promijeni. Hvala Ti, Isuse, Šimun veli i umoran onako s polja i zemljav uze križ na svoja snažna ramena. Ne prestaju se gledati.

Taj Njegov pogled me svega proniče. On me zna i prije nego sam se rodio, tajnovito me satkao u utrobi majke, zna kad legnem i kad ustanem. On je moj Spasitelj, moj Bog.

Oče naš..., Zdravo, Marijo..., Slava Ocu...

- Smiluj se nama, Gospodine!
- Smiluj se nama!

Tko bi mog'o bez žalosti
Gledat Majku u gorkosti,
Muke s' Sinom trpjeti!
Sveta Majko...

Tko protužit neće s čistom,
kada vidi gdje za Kristom
razdire se srce njoj?
Od žalosti...

STAJALIŠTE VI.
**Veronika daje Isusu
rubac da otare lice**

- Klanjamo se tebi, Isuse, i blagoslivljamo tebe!
- Jer si po svom svetom križu svijet otkupio!

Kćeri sionska blistava poput mirte. S pra-
ga čednosti i nebeskih prostranstava sti-
žeš s ljubavlju iskrenom u svojim rukama.
Čistoćom vrijeme zaustavljaš i klečiš pred
Njim s rupcem u rukama: Gospodine moj!
Ljubav je čista slomila mišice krvnika, ukoči-
la. Obuhvaćeni trenutkom, zamrznuti poput
slike na platnu vremena, nemoćni bilo što
spriječiti. Veronika ostaje zagledana u rubac
i ljubi vjernu sliku svoga Spasitelja. Kakva u
onom trenutku bijaše.

Oče naš..., Zdravo, Marijo..., Slava Ocu...

- Smiluj se nama, Gospodine!
- Smiluj se nama!

Radi grijeha puka svoga
Vid' Isusa premiloga
Mukam', bičim' podložna.
Sveta Majko...

Zarad grijeha svoga puka
gleda njega usred muka
i gdje bičem bijen bi.
Od žalosti...

STAJALIŠTE VII. **Isus pada drugi put pod križem**

- Klanjamo se tebi, Isuse, i blagoslivljamo tebe!
- Jer si po svom svetom križu svijet otkupio!

Uspon je sve veći, snage sve manje. Valja izdržati do kraja. Ta misao ne da Palom ostati na zemlji. Mora ustati, i ustaje. Teškom mukom se uspravlja i svoj pogled upravlja prema koncu, prema vrhu.

Samo onaj tko do konca ustraje, taj će se spasiti. Teškom su mukom On i Šimun podigli križ, pogledali se i krenuli dalje.

Ići do konca, ustrajati, sva je tajna tog puta od litostratosa do mjesta raspinjanja.

Sva je tajna i sav životni smisao.

Oče naš..., Zdravo, Marijo..., Slava Ocu...

- Smiluj se nama, Gospodine!

- Smiluj se nama!

Gledaj Sina preljubljen,
Umirući zapuštena
Dok duh sveti izdahnu.
Sveta Majko...

Gleda svoga milog Sina,
ostavljena sred gorčina,
gdje se s dušom podijeli.
Od žalosti...

STAJALIŠTE VIII.

Isus tješi rasplakane žene

- Klanjamo se tebi, Isuse, i blagoslivljamo tebe!
- Jer si po svom svetom križu svijet otkupio!

Žene je prošla volja za tračem. Stvar je postala ozbiljna. Oni će ga stvarno ubiti. Presrele su ga i za njim tužno plakale. Htjele ga dotaći, spasiti.

Pogledom im govori da ne shvaćaju bit. Ne trebaju za njim plakati. Snagu treba skupiti za svoj vlastiti križ, svoj vlastiti križni put. One, pak, i za svoje sinove i djecu. Za Jeruzalem koji sve to nije shvatio.

Gledao je po njima, gledao po voljenom gradu i krenuo dalje neshvaćen s njihovim plačem u duši.

Oče naš..., Zdravo, Marijo..., Slava Ocu...

- Smiluj se nama, Gospodine!
- Smiluj se nama!

Čin' da plamen srca moga
Ljub' Isusa, Sina tvoga,
Da mu budem ugodan.
Sveta Majko...

Vrelo milja, slatka Mati,
bol mi gorku osjećati
daj, da s tobom procvilim.
Od žalosti...

STAJALIŠTE IX.

Isus pada treći put pod križem

- Klanjamo se tebi, Isuse, i blagoslivljamo tebe!
- Jer si po svom svetom križu svijet otkupio!

Tijelo strto bičevima okrutnim i udarcima nemilim. Razvučeno i poniženo od Kajife, Heroda i Pilata. Dušu i obraz peku poljubac izdajnički i nepostojana srca učenika.

Sve to je, uz preteški križ, valjalo na tom putu nositi. Pada. Treći put. I treći se put diže odlučniji nego ikad. Tu je, nadomak cilju. Već vidi one koji će posao privesti kraju. Nestrpljivi, s čavlima i čekićem u rukama. Kroči im zadnjim mrvama snage što je u duši i tijelu još.

Oče naš..., Zdravo, Marijo..., Slava Ocu...

- Smiluj se nama, Gospodine!
- Smiluj se nama!

Tvoga Sina izranjena,
Za me gorko izmučena,
Muke sa mnom razdijeli.
Sveta Majko...

Neka ljubav srca moga
gori sveđ za Krista Boga,
da mu u svem omilim.
Od žalosti...

STAJALIŠTE X.
**Isus svučen
i žući napojen**

- Klanjamo se tebi, Isuse, i blagoslivljamo tebe!
- Jer si po svom svetom križu svijet otkupio!

Križ je došao do mjesta. I On je uza nj, na svom mjestu. S tijela slomljenog i krvavog svlače haljine. Ostaje gol. Kao u jaslicama u Betlehemu.

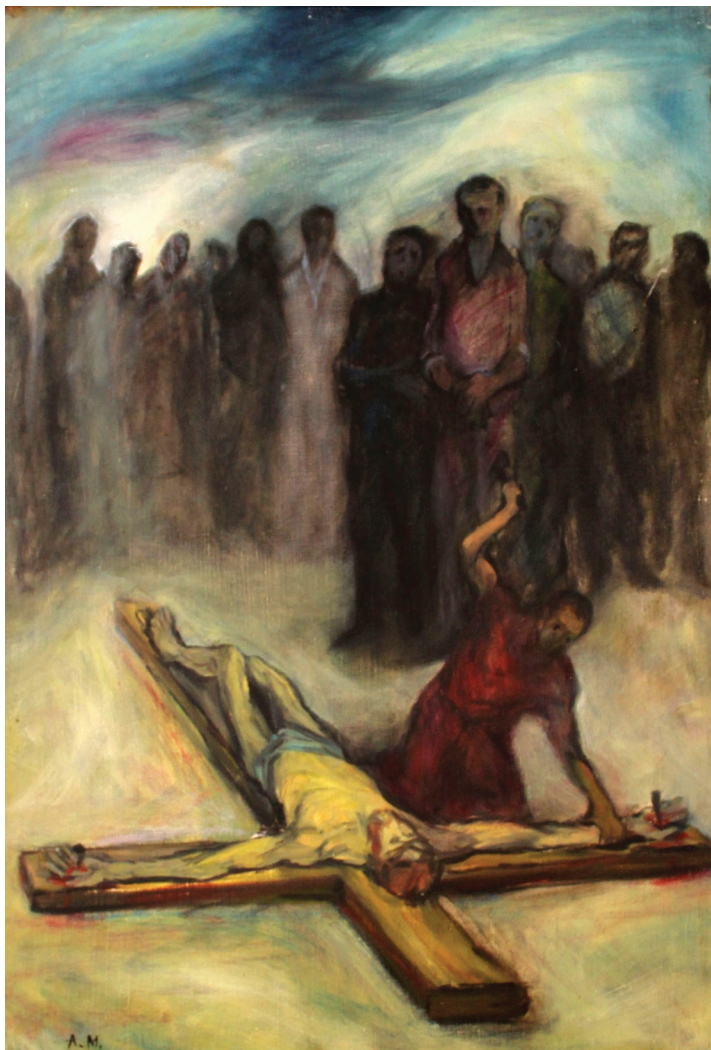
Čuje anđele, vidi pastire bunovne i ushićene. Dječjim očima milo Majku gleda i smiješe se. Eno Majke, ona je uvijek tu. Na svom mjestu. Sve od Nazareta i Betlehema do Kalvarije. Gleda ga Majka i pogledom čednim tka haljinu iz jednog komada, odijeva svoje Čedo. Svog Sina trnovom krunom okrunjena.

Oče naš..., Zdravo, Marijo..., Slava Ocu...

- Smiluj se nama, Gospodine!
- Smiluj se nama!

Čin'da s tobom gorko cvilim
Za Isusom dragim, milim
Dokle budem živio.
Sveta Majko...

Rane drage, Majko sveta,
Spasa za me razapeta
Tisni usred srca mog.
Od žalosti...

STAJALIŠTE XI.
**Isusa raspeše na
križ**

- Klanjamo se tebi, Isuse, i blagoslivljamo tebe!
- Jer si po svom svetom križu svijet otkupio!

Križ je po mjeri. Polažu ga i namještaju na njem da bi Ga prikovali. Ruke se same na drvu šire. U očima nebo i Otac s Duhom Svetim u oku Sina svog. Sablasno u srcu Majke odzvanja udarac čekića. I krv što iz ruku šprica. Svjestan do kraja, neomamljen octom i žući, Isus uspravljen na svom križu visi. Na Kalvariji i razbojnici jedan s jedne i drugi s druge Njegove strane.

Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?! Miču se usne na psalma riječi. To molitvu oprostajnu na toj zemlji sriče Njezin Spasitelj.

Oče naš..., Zdravo, Marijo..., Slava Ocu...

- Smiluj se nama, Gospodine!
- Smiluj se nama!

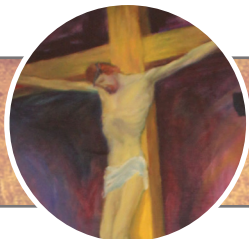
O preslavna svih djevica,
Gorke suze tvoga lica
Nek' me čine plakati.
Sveta Majko...

Neka dođu i na mene
Patnje za me podnesene
Sina tvoga ranjenog.
Od žalosti...

STAJALIŠTE XII.

Isus raspet umire na križu

- Klanjamo se tebi, Isuse, i blagoslivljamo tebe!
- Jer si po svom svetom križu svijet otkupio!

Pod križem su Majka, žene vjerne i prijatelj. Ne želi Majku ostaviti samu, daje je svom prijatelju da o njoj brine. Pod njim Jeruzalem. U zraku proljeće. Tamo daleko Galileja. Cvjetna s mirisom djetinjstva i toplog jutarnjeg mlijeka. Pomaže Josipu oko drveta bljanog. Drvo miriše na smolu. Ručak je gotov, i oni se pogledaše osmijehom. Zašto je tako odjednom mračno. Je li to grmljavina oluje. Potres?! Oče, u ruke Tvoje predajem duh svoj. I zemlja se strese. Kalvarija sva u bljesku, tuča! Zavlada strah i strava. Svršeno je!

Oče naš..., Zdravo, Marijo..., Slava Ocu...

- Smiluj se nama, Gospodine!
- Smiluj se nama!

Čin' me ranam' izraniti,
Čini križem opojiti,
Još i krvlju Sinovom!
Sveta Majko...

Daj mi s tobom suze livat,
Raspetoga oplakivat,
dok na svijetu budem ja.
Od žalosti...

STAJALIŠTE XIII.

Isus skinut s križa i predan Majci u krilo

- Klanjamo se tebi, Isuse, i blagoslivljamo tebe!
- Jer si po svom svetom križu svijet otkupio!

Josip i Nikodem suznog oka i nijemi. Pilat je dopustio da se još danas ukopa. U Josipov grob u koji još nitko nije ukopan. Čekaju da Marija da znak. Potonula u oči otvorene. U nje-ma život što je u srcu Njenom složen. Brižno je to slagala, kao u škrinju zavjetnu. Sve, svaku sitnicu, svaki korak, riječ događaj. Žamor svatova iz Kane Galilejske usnice smiješkom dotaknu.

O, Sine moj. Gleda niz ruke i noge probodene, cjeliva ranu na srcu.

Oče naš..., Zdravo, Marijo..., Slava Ocu...

- Smiluj se nama, Gospodine!
- Smiluj se nama!

Dane budem ognjem spaljen,
Već po tebi, Djevo, branjen
Na dan suda strašnoga.
Sveta Majko...

U tvom društvu uz križ stati,
s tobom jade jadovati
želja mi je jedina.
Od žalosti...

STAJALIŠTE XIV.

Isusa položiše u grob

- Klanjamo se tebi, Isuse, i blagoslivljamo tebe!
- Jer si po svom svetom križu svijet otkupio!

Marija iz Magdale brižno je plahtu i ubrus natopila nardovom pomašću koju je Nikodem donio. Plahtom je tijelo omotala. Glavu ubrusom. Položiše ga u grob, a vojnici navališe veliku ploču i Pilatov pečat udariše. Na grobu ostade straža. Poput tužnih ptica rastađoše se s Njim. Marija iz Magdale do zadnjeg ostaje. Rukama miluje ploču grobnu. Suze pričaju priču o ljubavi neizmjernoj. Pogledom je svojim i stiskom ruke iz duše njene demone izagnao. Život joj promijenio. Spasitelj moj. Tko će mi, kad sabat mine, s groba ploču dignuti da Tijelo posve za ukop pomažemo?!

Oče naš..., Zdravo, Marijo..., Slava Ocu...

- Smiluj se nama, Gospodine!
- Smiluj se nama!

Kada umre tijelo moje,
Onda duša slave tvoje,
Nek' s' napoji zauvijek!
Sveta Majko...

Kada dođu smrtni časi,
Kriste Bože, nek me spasi
Majke tvoje zagovor.

Kad mi zemlja tijelo primi,
dušu onda uzmi ti mi
u nebeski blažen dvor.
Od žalosti...